

Százéves történet

ILONKA NÉNI a karosszékében üldögél és mosolyog. Száz év barázdáiban ülnek a múlt történései, egy nehéz életút bánatai és örömei. És a hála. Mert Sulcz Jánosné, Ilonka néni örül az életnek.

– Örülök, hogy a Jóisten megsegített, és megadta nekem, hogy végigélhettem ezt a száz évet – ezek az első szavai.

A Heves megyei Verpeléten született. Földműves családban élt, ahol az öt gyereknek már egészen fiatalon megvolt a maga dolga, segítették a családot.

Első szerelmével, *Lénárt Józseffel* 1937-ben házasodtak össze. József kovácmester volt, ami igen megbecsült szakmának számított annak idején, bár folyamatos költözéssel járt. Alig hogy megmelegedtek Zabaron, a férje megkapta a katonai behívót, Egerbe kellett bevonulnia. Ilonka néni a katonákat kísérő asszonyok közt az egri váróterem kövezetén ülve várta, hogy a párjának búcsút inthessen. Utolsó pillanatban József még odarohant hozzá, és a fülébe súgta:

– Isten áldjon. Érzem, hogy nem jövök hozzád haza.

Így történt. Ilonka néni két kisgyermekkel az oldalán, a harma-

dikkal hét hónapos terhesen egyedül maradt. A szomszédoktól kaptak ezt-azt enni, a harmadik gyermek pedig kemény télen, befagyott ablakok mellett született meg, a baba majdnem hideg vízben fürdette, mert nem volt más.

– Tüzelőre nem telt, a Jóisten vigyázott ránk, hogy életben maradjunk – emlékszik vissza Ilonka néni. – Jött a baj csőstül. A házat, ahol éltünk, át kellett adni az új kovácsnak, végül az egyik jómódú parasztcsalád fogadott be a három kisgyermekkel, kimeszeltek nekünk egy tyúkólat. Eljártam a földet művelni, arattam, kapáltam a gazdának, kézimunkáztam, ruhaneműket kötöttem eladásra, hogy legyen miből élnünk. Akkoriban a rühfertőzés nagyon gyakori volt, készítettem rá kenőcsöt, ami sokaknak használt. Még jósoltam is cigánykártyából. Néha be is jött a jóslat – mosolyodik el huncutul.

– A sok viszontagság után Isten ajándéka volt Sulcz János, aki fel-

figyelt rám – folytatja élete történetét. – Tehetős családból származott, jó ember volt, a gyermekeimet is szerette, de hiába kaptam értesítést arról, hogy a férjem 1943. január 26-án elhunyt a doni ütközetben, még sokáig bujkált bennem az érzés, hogy mi lesz, ha József mégis hazatér. Két közös gyermekünk született, két kisleány. János a salgótarjáni erőműben dolgozott,

de egy tragikus esemény kapcsán megrokkant. Ő is hamarabb hagyott itt bennünket, mint kellett volna.

Ilonka néni elégedett. Felnevelte egészségben az öt gyermekét, megtette a magáét mindig. A mai napig Zabaron él, a legkisebb lányával, *Valikával*. Sokat olvas, átnézi a napi sajtót, de leginkább a történelmi regényeket szereti. Emellett

persze megvannak a kedvenc sorozatai is a tévében.

Nézem az arcát, száz év bölcsesége, életpasztalata és az élet szeretete fénylik rajta. A születésnapján a családból harminchárman ünnepelték.

Ilonka néni a karosszékében üldögél és mosolyog. Derült és elégedett. Idős – és időtlen.

Molnár G. Krisztina

FOTÓ: CSALÁDI ARCHIVUM